

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 september 2014 regeringens proposition med förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor (RP 112/2014 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör Laura Yli-Vakkuri och överinspektör Sanna Virtanen, inrikesministeriet

- budgetråd Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Sonja Hämäläinen, arbets- och näringsministeriet.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- utrikesministeriet
- Migrationsverket
- Polisstyrelsen
- Tullen
- Ålands landskapsregering
- Finlands Kommunförbund.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en ny lag om fonderna inom området för inrikes frågor.

Under programperioden 2014—2020 finansierar Europeiska unionen utvecklingen av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. Finansieringen anvisas medlemsstaterna från asyl-, migrations- och integrationsfonden samt från fonden för inre säkerhet. Europeiska unionen beviljar medlemsstaterna finansiering på basis av deras nationella program. Syftet med de nationella programmen är att förverkliga syftet med fonderna för inrikes frågor på ett sätt som beaktar medlemsstaternas behov. Medlemsstaterna upprättar för programperioden ett nationellt program för både asyl-, migra-

tions- och integrationsfonden och fonden för inre säkerhet.

Genom den föreslagna lagen uppfylls de krav som Europeiska unionens lagstiftning ställer på förvaltningen av de nationella programmen. I lagen föreskrivs om beredning, godkännande, förvaltning och samordning av de nationella programmen samt de nationella genomförandeprogram som preciserar dessa.

Enligt förslaget ska inrikesministeriet i samråd med de centrala aktörerna med tanke på målen för var och en av fonderna för inrikes frågor bereda förslag till nationella program som statsrådet ska godkänna innan de skickas till Europeiska kommissionen för antagande. De nationella programmen preciseras i de nationella genom-

förändeprogrammen som ska beredas vid inrikesministeriet och godkännas av statsrådet.

I lagförslaget föreskrivs om behöriga myndigheter för förvaltning av de nationella programmen och om andra aktörer i anslutning till förvaltningen av de nationella programmen. Den ansvariga myndigheten ska svara för genomförandet, förvaltningen och övervakningen av de nationella programmen. Revisionsmyndigheten ska svara för kontrollen av förvaltnings- och övervakningssystemens effektivitet. Övervakningskommittéerna ska delta i förvaltningen av de nationella programmen. För det nationella programmet för asyl-, migrations- och integrationsfonden tillsätts en egen övervakningskommitté som består av de centrala samarbetsparterna med tanke på förvaltningen av migrationsströmmarna och Europeiska unionens gemensamma immigrations- och asylpolitik. Också för

det nationella programmet för fonden för inre säkerhet tillsätts en övervakningskommitté, som består av de centrala samarbetsparterna med tanke på upprätthållandet av den inre säkerheten.

I den föreslagna lagen föreskrivs om förutsättningarna och villkoren för beviljande av stöd från fonderna för inrikes frågor, om stödansökningar, om förfaranden för beviljande och utbetalning av stöd samt om kontroll av stöd. På stödförfarandet ska utöver den föreslagna lagen tillämpas statsunderstödslagen.

I den föreslagna lagen föreskrivs också om ett datasystem för förvaltningen av de nationella programmen och om tekniskt bistånd för förvaltningen av de nationella programmen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

De rättsliga och inrikes frågorna har under de senaste åren fått en allt större betydelse inom EU, i och med prioriteringen av området med frihet, säkerhet och rättvisa. Bland instrumenten för att uppnå unionens strategiska mål ingår också de åtgärder som genomförs genom fonderna inom området för inrikes frågor. Under den nya programperioden för inrikes frågor 2014—2020 får medlemsstaterna finansiering av unionen för genomförandet av de nationella programmen ur två fonder för inrikes frågor, nämligen

- 1) asyl-, migrations- och integrationsfonden och
- 2) fonden för inre säkerhet.

Ett nationellt program för respektive fond görs upp för att fastställa målen för och allokera de medel som erhålls ur fonderna. Det totala beloppet av de medel ur EU-budgeten som betalas ut till Finland via de nya fonderna för inrikes frågor uppskattas till 113 miljoner euro för innevarande programperiod. Det innebär enligt utredning att Finlands andel av finansieringen har

ökat jämfört med föregående programperiod. Det är enligt utskottet positivt att tillämpningsområdet för fonderna för inrikes frågor har utvidgats till fler sektorer jämfört med föregående programperiod.

Utskottet konstaterar att EU-lagstiftningen inte längre reglerar stödbehörigheten eller stödförfarandena, med undantag av vissa allmänna principer. Under den innevarande programperioden bestäms dessa omständigheter nationellt.

Det är motiverat att genom den föreslagna lagen om fonderna inom området för inrikes frågor införa de villkor för de nationella programmen och deras förvaltning som fastställs i Europeiska unionens lagstiftning. Propositionen syftar bland annat till att förenkla förvaltningen av de nationella programmen, främja möjligheterna att fullt ut utnyttja finansieringsprogrammen för inrikes frågor samt att förenkla och förtydliga lagstiftningen om stödsystemet enligt fonderna. Utskottet välkomnar också strävan att minska den administrativa bördan för dem som söker och får stöd samt för de behöriga myndigheterna.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 2 oktober 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pirkko Mattila /saf
medl. Heikki Autto /saml
Maarit Feldt-Ranta /sd
Satu Haapanen /gröna
Rakel Hiltunen /sd
Anne Holmlund /saml

Reijo Hongisto /saf
Risto Kalliorinne /vänst
Elsi Katainen /cent
Timo V. Korhonen /cent
Markus Lohi /cent
Tapani Mäkinen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.